

Co-funded by
the European Union

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
Кафедра менеджменту і міжнародного підприємництва

Силабус

«ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Викладач:
Професор, д.е.н., професор
кафедри менеджменту і
міжнародного підприємництва
Вікторія ХАРЧУК

Львів – 2024 рік

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою даної дисципліни є оволодіння шляхами розв'язку проблемних питань управління фінансовими потоками, аналізування фінансового становища організації та вартості її бізнесу, ознайомлення зі специфікою процесу формування й використання капіталу організації, методами й прийомами роботи фінансового менеджера, а також розвитку креативного мислення та оволодіння інструментарієм творчого підходу до вирішення фінансових завдань.

1.2. Результати навчання відповідно до освітньої програми, методи навчання і викладання, методи оцінювання досягнення результатів навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання**:

ЗН1. Спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи;

ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;

ПРН3. Проектувати ефективні системи управління організаціями;

ПРН5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;

ПРН8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;

ПРН12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом);

ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу);

ПРНС 2.1 Продемонструвати поглиблені знання та розуміння класичних і сучасних підходів до менеджменту організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності), принципів, законів, технології, методів менеджменту організацій, процесу прийняття управлінських рішень, стилів лідерства та керівництва, особливостей розв'язання конфліктів в процесі вирішення завдань професійної діяльності;

ПРНС 2.2. Здатність використовувати професійно-профільовані знання й практичні навички з менеджменту, маркетингу, фінансів, логістики, економіки для ефективного управління суб'єктами господарювання в умовах ринкової економіки;

УМ11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу;

КОМ1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності;

КОМ2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію;

АіВ1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;

АіВ2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності.

2. Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» ґрунтується на фундаментальних постулатах і результатах сучасних теоретико-прикладних досліджень у сфері фінансового менеджменту, а саме: сутності та особливостей фінансового управління, міжнародних стандартах фінансового менеджменту, аналізування фінансового становища компанії та вартості її бізнесу, визначення вартості боргових цінних паперів, оцінювання ризиковості фінансових рішень та аналізування й оптимізація структури капіталу організації.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем
1.	Теоретичні основи та прикладні аспекти фінансового менеджменту. Необхідність фінансового менеджменту. Форми бізнесу. Види цілей та рішень у фінансовому менеджменті. Роль та функції фінансового менеджера та агентська теорія. Фінансова грамотність та відкритість. Міжнародні стандарти, які використовуються фінансовим менеджером.
2.	Особливості вітчизняної фінансової звітності. Види корпоративних звітів компаній. Баланс. Звіт про фінансові результати. Звіт про рух грошових коштів та їх еквівалентів. Звіт про власний капітал.
3.	Особливості міжнародної фінансової звітності. Види корпоративних звітів компаній. Сутність, структура 10 – K Report та умови подання. Сутність, структура 8 – K Report та умови подання.
4.	Особливості нефінансової звітності. Види корпоративних звітів компаній із CSR та гармонійного розвитку. ESG reporting. GRI reporting. Corporate Sustainability Reporting Directive.
5.	Особливості та процедури аналізування фінансового становища організації. Сутність, необхідність, завдання та виклики аналізування фінансового становища організації. Процедури аналізу фінансового становища організації.
6.	Абсолютні фінансові показники. Показники вартості компанії. Показники результатів операційної діяльності. Показники доданої вартості організації. Інші абсолютні фінансові показники.
7.	Відносні фінансові показники. Показники прибутковості, ліквідності, керування активами, керування боргами, показники ринкової вартості організації. Модель Du Pont. Процедури Due diligence та бенчмаркінгу.
8.	Особливості та процедури визначення вартості бізнесу організації. Процедури й інструменти Due diligence та бенчмаркінгу.
9.	Фінансове середовище організації. Типи та особливості фінансових ринків. Типи фінансових посередників. Типи та особливості фінансових інструментів. Особливості ринків криптовалют та NFT.
10.	Визначення вартості боргового цінного паперу. Детермінанти визначення рівня відсоткової ставки для боргового цінного паперу. Модель визначення рівня відсоткової ставки для боргового цінного паперу.
11.	Ризик та норма прибутковості. Поняття ризику та дохідності. Ризик активу. Ризик портфелю. Інструменти оцінювання ризику окремого активу та ризику в контексті портфелю. Інструменти визначення дохідності активу та дохідності портфеля. Модель CAPM.
12.	Вартість капіталу організації. Основні компоненти капіталу організації. Визначення вартості структурних елементів капіталу. Визначення середньозваженої вартості капіталу організації (модель WACC).

3.2. Практичні завдання

№ з/п	Назви тем
1.	Аналізування фінансового становища організації. Характеристика організації. Аналізування існуючих ризикоутворювальних факторів, фінансових ризиків, наявної фінансової стратегії підрозділу фінансового управління.
2.	Аналізування ключових фінансових показників компанії. Обчислення абсолютних та відносних фінансових показників. Модель Du Pont. Business valuation tool.

3.	Аналіз вартості капіталу. Ідентифікація структурних елементів капіталу організації. Визначення вартості кожного з елементів у структурі капіталу компанії. Аналізування WACC. Здійснення VAR аналізу.
----	--

4. Опис методів оцінювання рівня досягнення результатів навчання

Оцінювання знань студент здійснюється у таких напрямках: наявність конкретних умінь, їхня глибина, стійкість і гнучкість; ступінь опанування основних положень дисципліни та їх творче застосування під час виконання практичних робіт, аналітичних завдань та бізнес-кейсів.

Семестровий контроль проводиться у формі тестування. Методи оцінювання:

- виконання аналітичних завдань та бізнес-кейсів;
- аргументація дискусійних положень;
- виконання та презентація практичних завдань.

Студент має можливість самостійного вибору форми представлення результатів навчання (текст/графічне моделювання/самозапис відео-відповідей тощо)

Результати виконання завдань студент долучає до MS Teams за відповідною темою.

5. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Максимальна оцінка в балах			
Поточний контроль (ПК)		Екзаменаційний контроль	Разом за дисципліну
Виконання 3х індивідуальних практичних робіт	Разом за ПК	Тестування	100
	30	70	

6. Порядок та критерії виставлення балів та оцінок для студентів:

- за виконання та презентування індивідуальних практичних робіт (ПР) (ПР№1 – 10 балів, ПР№2 – 10балів, ПР№3 – 10 балів). Разом за поточний контроль 30 балів.

- Письмова компонента відбувається у формі тестування – 70 балів.

Підсумкова семестрова оцінка у 100-бальній шкалі переводиться у державну оцінку відповідно до прийнятої в Університеті системи:

- 100–88 балів – («відмінно») виставляється за високий рівень знань (допускаються деякі неточності) навчального матеріалу компонента, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і роз витку, чітко, лаконічно, логічно, послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; 87–80 балів – («дуже добре») виставляється за знання навчального матеріалу компонента вище від середнього рівня, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені запитання (можлива невелика кількість неточностей), вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; 79–71 бал – («добре») виставляється за загалом правильне розуміння навчального матеріалу компонента, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять певні (неістотні) недоліки, за вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; 70 –61 бал – («посередньо») виставляється за посередні знання навчального матеріалу компонента, мало аргументовані відповіді, слабке застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач; 60–50 балів – («задовільно») виставляється за слабкі знання навчального матеріалу компонента, неточні

або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності викладення, за слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач; 49–26 балів – («незадовільно») з можливістю повторного складання семестрового контролю) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу компонента, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння застосувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; 25–00 балів – («незадовільно») з обов'язковим повторним вивченням) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу компонента, істотні помилки у відповідях на запитання, невміння орієнтуватися під час розв'язання практичних задач, незнання основних фундаментальних положень.

Інституційна шкала оцінювання досягнень студентів Університету

За 100-бальною шкалою Університету	За національною шкалою
100-88 балів	Атестований з оцінкою “відмінно”
87-71 балів	Атестований з оцінкою “добре”
70-50 балів	Атестований з оцінкою “задовільно”
49-26 балів	Не атестований
25-00 балів	Не атестований – оцінка “незадовільно”

7. Навчально-методичне забезпечення

1. Фінансовий менеджмент. Віртуальне навчальне середовище Національного університету «Львівська політехніка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://vns.lpnu.ua/course/view.php?id=381>.
2. Фінансовий менеджмент: [конспект лекцій з курсу «Фінансовий менеджмент» для магістрів спеціальності 073 «Менеджмент» усіх форм навчання] /Харчук В.Ю.– Львів: – Самвидав, 2020.
3. Фінансовий менеджмент: [методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з курсу «Фінансовий менеджмент» для магістрів спеціальності 073 «Менеджмент» усіх форм навчання] /Харчук В.Ю.– Львів: – Самвидав, 2020.
4. Фінансовий менеджмент: [методичні вказівки до виконання самостійної та контрольних робіт з курсу «Фінансовий менеджмент» для магістрів спеціальності 073 «Менеджмент» усіх форм навчання] /Харчук В.Ю.– Львів: – Самвидав, 2020.
5. Харчук, В.Ю., 2021. Формування та використання систем гармонійного розвитку в умовах глобалізації бізнесу: теоретико-концептуальні засади та інструментарій моделювання. Львів: Видавництво Львівської політехніки.

8. Рекомендована література

8.1. Базова

1. Харчук В. Ю., Луців Б. А. Сучасний стан та перспективи ринку криптовалют. Наука і техніка сьогодні. – 2024. – № 1 (29). – С. 355–376.
2. Харчук В. Ю., Луців Б. А. Історія становлення ринку криптовалют. Features of the growth of shoots of apple trees depending on the shape of the crown and the term of pruning. Abstracts of IV International Scientific and Practical Conference. Stockholm, Sweden. С. 76 – 79. URL <https://eu-conf.com/events/innovative-research-and-perspectives-of-the-development-of-science-and-technology/>
3. Shpak, N., Novakivskyi, I., Kulyniak, I., Kharchuk, V., Oleksiv, I. Modeling the development of the tourism industry using the Koba-Douglas function for intelligent management systems. CEUR Workshop Proceedings. – 2023. – Vol. 3426: Modern machine learning technologies and data science workshop: proceedings of the 5th International workshop (MoMLeT&DS 2023), Lviv, Ukraine, June 3, 2023. – P. 308–321.
4. Харчук В.Ю. Лема Г.В., Лісович Т.Ю. Розвиток бізнес моделі гармонійного розвитку «Канвас». Наука і техніка сьогодні (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки»). – 2022. – № 12 (12). – С. 71–86.
5. Харчук В.Ю. Система показників оцінювання гармонійного розвитку підприємств в умовах глобалізації бізнесу. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – 2021. – Вип. 3, № 1. – С. 59–81.
6. António Miguel Martins, Pedro Correia, Ricardo Gouveia, Russia-Ukraine conflict: The effect on European banks' stock market returns, Journal of Multinational Financial Management, Volume 67, 2023, 100786, ISSN 1042-444X, <https://doi.org/10.1016/j.mulfin.2023.100786>.

7. David K. Eiteman; Arthur I. Stonehill; Michael H Moffett (2019). *Multinational Business Finance*, 15th Edition.: Pearson.
8. Michael H. Moffett, Arthur I. Stonehill, David K. Eiteman *Fundamentals of Multinational Finance*, 6th Edition. Pearson , 2018- 220p.
9. Paul R. Krugman, Maurice Obstfeld, Marc Melitz *International Finance: Theory and Policy*, 11th Edition. Pearson , 2018 -160p.
10. Block, Stanley B., Hirt, Geoffrey A. *Foundations of Financial Management*. Irwin, McGraw-Hill, Inc. 2019.
11. Brealey, Richard A., Myers Stewart C. *Principles of Corporate Finance*. – McGraw-Hill, Inc. 2018.
12. Brigham, Eugene F., Kahl, Alfred L., Rentz, William F. *Canadian Financial Management* – Holt, Rinehart and Winston of Canada, Limited. 2018.
13. Keown, Arthur J., Scott, David F. Jr, Martin, John D., Petty William J. *Basic Financial Management*. – Prentice Hall, Inc., 2018.
14. Харчук, В.Ю., Чернобай, Л.І., Рябічина, Ю.С., 2021. Корпоративна соціальна відповідальність вітчизняних компаній: особливості імплементації та розкриття інформації. Підприємництво і торгівля: збірник наукових праць/Львівський торговельно-економічний університет, Вип. 28, с. 103 – 110.

8.2. Допоміжна

1. Kharchuk, V., Oleksiv, I. The intellectual structure of sustainable leadership studies: bibliometric analysis. *Lecture Notes on Data Engineering and Communications Technologies*. – 2023. – Vol. 158: Advances in intelligent systems, computer science and digital economics IV. – P. 430–442.
2. Харчук В.Ю., Віпун А.В. Problems of export of Ukrainian domestic agricultural products in the conditions of war. The 21th International scientific and practical conference “Scientists and methods of using modern technologies” (May 30 – June 02, 2023) Melbourne, Australia. International Science Group. 2023, p. 48-50.
3. Харчук В.Ю. Система показників оцінювання гармонійного розвитку підприємств в умовах глобалізації бізнесу. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і про-блеми розвитку. – 2021. – Вип. 3, № 1. – С. 59–81.
4. Харчук, В.Ю., Омелянчук, А. Б., 2020. Analysis of GRI and CSR Reports, submitted by Ukrainian Companies. *Modern Economics*, 24, с. 200-204.
5. Харчук, В.Ю., Зіміна, Є. С., 2020. Prerequisites for the sustainable development of the Ukrainian economy. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку, Вип. 2, № 1, с. 122–134.
6. Критерії ефективності управління суб’єктами господарювання державного сектору економіки, затверджені Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України та Фонду державного майна України №375/2298 від 18.12.2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www. rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua).
7. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затверджена Наказом Міністерства фінансів України №170 від 14.02.2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www. zakon.rada.gov.ua](http://www.zakon.rada.gov.ua).
8. Bhide, A., 2022, *Reversing Corporate Diversification*, in *The New Corporate Finance- Where Theory meets Practice*, ed. D.H. Chew Jr., McGraw Hill.
9. Bierman, H. and S. Smidt, 2020, *The Capital Budgeting Decision*, Macmillan Company, New York.
10. Cook, D.O. & Tang, T. 2010. Macroeconomic conditions and capital structure adjustment speed. *Journal of Corporate Finance*, 16(1): 73-87.
11. Black, F. and M. Scholes, 2022, *The Valuation of Option Contracts and a Test of Market Efficiency*, *Journal of Finance*, Vol 27, 399-417.
12. Davis, D. and K. Lee, 2021, *A Practical Approach to Capital Structure for Banks*, *Journal of Applied Corporate Finance*, v10(1), 33-43.
13. Lessard, D.R., 2020, *Incorporating Country Risk in the Valuation of Offshore Projects*, *Journal of Applied Corporate Finance*, v9(3), 52.63.
14. Williams, J. R., 2018, *GAAP guide*, Harcourt Brace, New York.
15. Bhide, A., 2022, *Reversing Corporate Diversification*, in *The New Corporate Finance- Where Theory meets Practice*, ed. D.H. Chew Jr., McGraw Hill.
16. Bierman, H. and S. Smidt, 2020, *The Capital Budgeting Decision*, Macmillan Company, New York.
17. Black, F. and M. Scholes, 2022, *The Valuation of Option Contracts and a Test of Market Efficiency*, *Journal of Finance*, Vol 27, 399-417.
18. Davis, D. and K. Lee, 2021, *A Practical Approach to Capital Structure for Banks*, *Journal of Applied Corporate Finance*, v10(1), 33-43.
19. Дема, І.Д., Дорохова, Л.М., Віленчук О.М., (2018). *Фінансовий менеджмент : підручник / Д. І. Дема, Л. М. Дорохова, О. М. Віленчук [та ін.] – Житомир : ЖНАЕУ. – 320 с.*
20. Олійник О.В., (2020). *Фінансовий менеджмент: навч. посібник / О.В. Олійник, Г.С. Морозова / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. – Х. – 248 с.*

9. Інформаційні ресурси

1. Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.
2. EUI Library Data Portal [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.eui.eu/Research/Library/ResearchGuides/Economics/Statistics/DataPortal>.
3. Офіційний портал Міністерства фінансів України. Електронний ресурс / [режим доступу]: www.minfin.gov.ua.
4. European Central Bank data [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.euro-area-statistics.org/>.
5. ECMI data on capital markets [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.ecmi.eu/statistical-packages>.
6. Business Data Platform [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.statista.com/>.
7. Moody's Analytics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.economy.com/regions>.

10. Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності учасників освітнього процесу формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності з урахуванням норм «Положення про академічну доброчесність у Національному університеті «Львівська політехніка» (затверджене вченою радою університету від 20.06.2017 р., протокол № 35).

11. УНІФІКОВАНИЙ ДОДАТОК

Національний університет «Львівська політехніка» забезпечує реалізацію права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття вищої освіти. Інклюзивні освітні послуги надає Служба доступності до можливостей навчання «Без обмежень», метою діяльності якої є забезпечення постійного індивідуального супроводу навчального процесу здобувачів освіти з інвалідністю та хронічними захворюваннями. Важливим інструментом імплементації інклюзивної освітньої політики в Університеті є Програма підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та навчально-допоміжного персоналу у сфері соціальної інклюзії та інклюзивної освіти. Звертатися за адресою:

вул. Карпінського, 2/4, І-й н.к., кімн. 112

E-mail: nolimits@lpnu.ua

Websites: <https://lpnu.ua/nolimits> <https://lpnu.ua/integration>